

Kolektiv Reaktor

Krik:

mama

JI JE USPELO PREKINITI DRUŽINSKO TRAVMO /
 NI NIKOLI ŠLA NA TERAPIJO /
 JI JE OTROK POVEDAL, DA SE BO UBIL /
 SI NE MORE PRIVOŠČITI POČITNIC /
 KI NIMA PRIJATELJEV /
 NE VE, ALI BO OTROKA ŠE VIDELA /
 KI SI ŽELI, DA BI IMEL OTROK NJEN PRIIMEK /
 KI SE BOJI /
 KI SE ZALJUBI V OTROKOVEGA PRIJATELJA /
 SPI S SVOJIMI OTROKI /
 VZGOJI ZLOČINCA /
 IZGUBI SVOJO MAMO /
 JO JE STRAH PORODA /
 UDARI OTROKA /
 LULA, KADAR SE ZASMEJE /
 NE MORE BITI MAMA /
 PREVEČ KONTROLIRA SVOJE OTROKE /
 IMA VELIKA PRIČAKOVANJA DO SEBE IN DO OTROKA /
 VIDI V OTROKU SEBE /
 PEDA SVOJO TRAVMO /
 SI ŽELI DRUGE MAME /
 SE SVOJEGA OTROKA SRAMUJE /
 JE ODSOTNA /
 SI ŽELI DRUGAČNE HČERE /
 ZVEČER PIJE, DA LAHKO ZASPI /
 ZLORABLJA TABLETE, DA JE ZNOSNEJE /
 IMA SLABO VEST /
 JE ZAMUDILA VEČINO ŽUROV /
 MED NOSEČNOSTJO KADI /
 JE NAREDILA VSE, PA IMA OTROK ŠE VEDNO PROBLEME /
 NE MORE ZAŠČITITI SVOJIH OTROK /
 SE OTROKU ODPOVE /
 JE RAZOČARALA SEBE /
 NE MORE POMAGATI SVOJEMU OTROKU /
 ZAVIDA SVOJEMU OTROKU /
 JE ZALJUBLJENA V SVOJEGA OTROKA /
 PUSTI, DA OTROK SKRBI ZANJO /
 IMA DUŠEVNE MOTNJE /
 POVELIČUJE SVOJEGA OTROKA /
 JE OBIČAJNO SEKSUALNO BITJE /
 JE SAMO ČLOVEK /
 JE V POLIGAMNEM ODNOSU /
 VARA /
 OBŽALUJE, DA JE MAMA /
 JE EDINA DOVOLJ DOBRA ZA SVOJEGA SINA /
 OTROKU LAŽE, DA BI GA ZAŠČITILA /
 JE OSAMLJENA /
 JO JE PREHITELA BIOLOŠKA URA /
 JO JE STRAH, DA BO ZAPUŠČENA /
 ... / ... / ...

Kako kričati (ne)mama

»Jst nimam pojma, kaj sploh pomen bit mama. Tega si ne znam predstavljat in se iskreno niti mal ne znajdem v debatah met otroka al ne.«

Šestega maja nekje okrog 14.00 se v majhni pisarni Osmoze (ko bo čas za oder, se bomo preselili v Glej) zberemo štirje člani kolektiva Reaktor in gostujoča igralka. Edina med nami, ki ve, kako je biti mama in ne zgolj otrok. A zdaj že vemo, da ne edina med nami, ki se s temo sme spoprijeti. Izkušnje so pokazale, da nobena tema ni rezervirana zgolj za tiste, ki so jo izkusili v vseh pogledih, da ni tabu, če k njej pristopamo z iskrenim zanimanjem, odprto glavo in zavedanjem lastne neukosti. Po zdaj že ustaljenem principu sestavljanja opusa Krikov (predstav, ki se dotikajo tabuiziranih tem) se z izbrano tematiko spoznavamo počasi in subtilno. V morje asociacij in pomenov besede mama, skozi oči otrok, staršev in potencialnih staršev, skozi vse kote, ki jih zmoremo videti in zaobjeti. Prvi meseci so namenjeni previdnemu s poznavanju, polovico procesa se presedi za mizo.

»Ampak moje telo je zdaj tukaj, pred vami, in je moje. Samo moje že 28 let. Moško.«

In se spustimo. Na mizi se začnejo nabirati knjige, ki smo jih prebrali, v dražju se nabirajo teksti, monologi, ki so nastali v nočeh med vami, debate se odpirajo v bolj in manj relevantne smeri anekdot, družine, patologije, dednosti, vzgoje in meja ... Kolektivno razgajanje odnosa do teme, strahu pred določenimi aspekti le-te in funkcij, ki jih poznamo, zabriše meje med posameznimi nalogami igralk, režiserke, dramaturginje. Kolektivna zavest nabiranja materiala, izkušenj in previdnega pristopanja k preobsežni temi, da bi ji sploh zmogli storiti pravico, ustvarja intimno kolektivno zavest ustvarjalcev kot celote. En tekst vpliva na drugega, ena informacija osvetli drugo. Kolektivno avtorstvo zabriše meje med nami – v fokusu je skupno odstiranje

teme, noben del teksta ne more obstajati brez vseh drugih tekstov in debat, ki se v predstavo ne uvrstijo. Nemogoče in nesmiselno je ločevati med nami. Zato tudi v tem listu ni podpisov. V čutila in um spuščamo skozi raziskovalni proces nabrane izkušnje in v morju materiala se počasi začnejo prižigati lučke fokusa.

»Sama sebe bom rodila, bla sama seb svoja mtkā, samo sebe bom zavrgla, pol ko maternice ne bom rabla več.«

Lučke fokusa vaje preselijo na oder. Prvič se pojavijo tokrat praktične vloge, ki jih zavzemamo – nekdo na odru, nekdo za njim, še vedno kolektivno potopljeni v temo. Kažejo se zametki prizorov ter posledično zametki (kolažne) dramaturgije in režijsko-estetskega pristopa. Obdelane misli in elementi dobivajo fizično obliko, zaporedje, strukturo. V ospredje pridejo koščki tem družbenega pritiska na vlogo matere, invazivnost širše družine in okolice, stereotipni pritiski na otroka, postopno odtujevanje od lastnih staršev, tujost znotraj najožje družine, prenašanje take ali drugačne travme na naslednjo generacijo, mamina intima, splav in odklanjanje starševstva, zakoličenost v vlogo, predajanje strahov in mitizacija funkcije, ki naj vseeno ne bi opredelila človeka kot celote, kajne?

»Hočem se skriti za nosečniški trebuh. Hočem biti velika, večja od sebe, zapis, koda, dokaz, da se celice delijo in delijo in delijo v neskončnost.«

Okrog lučk fokusa, okrog vstopnih točk, ki nam temo pomagajo razumeti, pa se razkrije tudi morje teme. Morje podpoglavij, ki jih vseh nismo in ne zmoremo odpreti v eni sami predstavi. Morje zavedanja, kako je raziskovalni proces, čeprav ne tako kratek, premajhen za vse. Za vse otroke, z vsemi odnosi do svojih mam, za vse oblike ženske, ki se že po družbeni konvenciji z materinstvom mora ukvarjati, za *mama*, o kateri ne govorimo, ker

IMA ISKRENO ŽELJO, DA SE OTROCI OSAMOSVOJIJO /
 IMA POTREBO PO SAMOTI IN TIŠINI /
 IMA STRAHOVE, KI RASTEJO Z OTROKI /
 IMA POTREBO PO SVOBODI /
 IMA POTREBO PO DVOJINI /
 IMA POTREBO PO GLASNEM SEKSU /
 JI JE MUČNO NA RODITELJSKIH SESTANKIH /
 O JI MUČNE ŠOLSKE OBVEZNOSTI /
 SI ŽELI, DA NJENA HČERKA NE BI PONAVLJALA NJENIH NAPAK /
 NOČE BITI KOT SVOJA MAMA /
 JE BILA PRVIČ LJUBLJENA PO NAKLJUČJU /
 V OGLEDAJU ŠE VEDNO VIDI DEKLICO,
 KI JE NIHČE NE MARA /
 V OGLEDAJU ŠE VEDNO VIDI NAJSTNICO,
 KI JE VSAKOMUR DAŁA /
 SO JO ŠLATALI PIJANI STRICI NA DRUŽINSKIH SREČANJIIH /
 JE DOBILA KLAMIDIJO IN SKORAJ POSTALA NEPLODNA /
 JE S TAŠČO TEKMOVALA ZA POZORNOST SVOJEGA MOŽA IN OTROK /
 JE VSO SVOJO PRVO NOSEČNOST PREJOKALA IN BODRILA SVOJEGA NEROJENEGA OTROKA, DA BO ON ZMOGEL /
 JE V SVOJI DRUGI NOSEČNOSTI SOVRAŽILA SVOJEGA OTROKA,
 KER JE NJEGOV OČE NI UPOŠTEVAL /
 SVOJI MAMI NI OBRNILA HRBTA ZATO, KER SE JI JE SMILILA /
 NI SUPERJUNAKINJA /
 NI MITOLOŠKO BITJE /
 ČUTI, DA SE OD NJE PRIČAKUJE PREVEČ /
 SE JI PRIPISUJE LASTNOSTI, KI SO PLOD LJUDSKEGA IZROČILA
 IN MOŠKOCENTRIČNEGA POGLEDA NA SVET /
 IMA ZA NAJVEČJE SOVRAŽNICE OSTALE MAME /
 NE ZNA KUhati IN NE MARA POSPRAVLJATI /
 IMA RAJE MOŽA KOT OTROKA /
 KI VZGAJA DUŠEVNO OVIRANEGA OTROKA /
 JE INVALIDNA ALI BOLNA /
 JE USPEŠNA /
 NI RODILA SVOJIH OTROK /
 SE MORA ODLOČITI O ROJSTVU OTROKA Z GENETSKO NAPAko /
 ČAKA, DA BO KARIERA NA PRAVI TOČKI /
 IZGUBI ODRASLEGA OTROKA /
 NE MARA SVOJEGA OTROKA /
 NE MARA IMENA SVOJEGA OTROKA /
 JE ŽELELA SPLAVITI, PA NI MOGLA /
 JE V STAROSTI SPET POSTALA DEKLICA /
 NE DOHAJA VEČ SVOJIH OTROK /
 NE MARA MATERINSKEGA DNEVA /
 POZABI ITI PO OTROKA V ŠOLO /

